

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Кафедра міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини»

Завідувач кафедри міжнародних відносин, політичних наук
і практичної філософії

 Кузь О. М.

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

 Кузь О. М.

Укладач

 Кузь О. М.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2023

УДК 327(076.034)

Н31

Укладач О. М. Кузь

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії.

Протокол № 5 від 25.11.2022 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Наскрізна програма практики для студентів спеціальності Н31 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньої програми «Міжнародні відносини» другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / О. М. Кузь. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 18 с.

Подано принципи, види, терміни та місце проведення практики. Розкрито процес організації практики, цілі та завдання практики. Уміщено вимоги до звіту з практики, форми та методи контролю, а також систему оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для викладачів і студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня.

УДК 327(076.034)

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2023

Вступ

Наскрізну програму практики складено, відповідно до Положення про проведення практики студентів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, розробленого, згідно із Законом України «Про вищу освіту», Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93, Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, уведеного у дію наказом ректора університету від 30.08.2021 р. № 177, стандартами вищої освіти, освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Програма практичної підготовки дозволяє здобувачам вищої освіти скласти чітке уявлення про те, що їм доведеться виконувати під час практики, як вирішити індивідуальне завдання, яку допомогу вони можуть дістати від керівників практики, закладу вищої освіти та організації (установи), а також працівників (керівників) організацій та державних установ, із якими вони будуть зустрічатися під час практики.

Здобувачі вищої освіти дістануть необхідний обсяг практичних знань і умінь, відповідно до складених робочих програм практик.

1. Види, загальні характеристики, мета та заплановані результати практик

1.1. Види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Види практик

Курси	Назви практик	Очна (денна) форма навчання	Заочна форма навчання	Кафедри, що забезпечують організацію	Тривалість практики	Семестри
II	Науково-дослідна практика	так	так	Кафедра міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії	2 тижня	3-й
II	Переддипломна практика	так	так	Кафедра міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії	8 тижнів	3-й

1.2. Характеристика практик (табл. 2).

Усі види практик є обов'язковими освітніми компонентами.

Таблиця 2

Характеристика практик

Курси	Назви практик	Очна (денна) форма навчання	Заочна форма навчання	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестр	Форми контролю
II	Науково-дослідна	так	так	3	90	3-й	Звіт
II	Переддипломна	так	так	12	360	3-й	Звіт

1.3. Мета практик (визначення основних завдань):

1.3.1. Метою науково-дослідної практики (НДП) є: набуття та розвиток здатності студентів до самостійної науково-дослідницької роботи; дослідження й експериментування; поглиблення теоретичних знань у сфері міжнародних відносин; систематизація, розширення та закріплення здобувачем вищої освіти професійних навичок і вмінь; формування початкової компетенції.

1.3.2. Метою переддипломної практики є: закріплення фахових знань, умінь і навичок, поглиблення здатності самостійного пошуку й опрацювання інформації, розвиток здатності досліджувати та аналізувати міжнародні процеси у їхньому конкретному прояві; набуття професійного досвіду роботи у міжнародній сфері.

1.4. Заплановані компетентності та результати навчання (відповідно до освітньо-професійних програм) (табл. 3).

Таблиця 3

Заплановані компетентності та результати навчання

Спеціальні компетентності (СК)	Загальні компетентності (ЗК)	Результати навчання (РН)
1	2	3
Науково-дослідна практика		
СК6, СК7, СК10	ЗК1	РН1
СК10, СК11		РН2
СК7		РН3
СК10	ЗК3	РН4
СК6, СК7, СК11	ЗК3	РН5
СК10	ЗК3	РН6
СК6, СК7	ЗК3	РН7
СК6, СК7, СК10	ЗК1	РН8
СК11, СК12		РН9
СК11		РН10
СК11	ЗК3	РН12
СК6, СК7, СК12	ЗК3	РН13

1	2	3
СК10	ЗК1	РН14
СК11, СК12	ЗК3	РН15
Переддипломна практика		
СК5, СК7, СК8, СК10		РН1
СК11, СК12	ЗК8, ЗК9	РН2
СК7, СК8	ЗК8, ЗК9	РН3
СК8, СК10	ЗК3, ЗК9	РН4
СК7, СК11	ЗК3, ЗК8	РН5
СК10		РН6
СК5, СК7	ЗК2, ЗК3, ЗК7	РН7
СК8, СК10	ЗК2, ЗК8, ЗК9	РН8
СК5, СК11, СК12	ЗК8	РН9
СК11	ЗК9	РН10
СК3, СК8	ЗК2, ЗК8	РН11
СК11	ЗК3	РН12
СК3, СК7, СК8, СК12	ЗК2, ЗК3, ЗК7	РН13
СК10	ЗК9	РН14
СК11, СК12	ЗК3, ЗК7	РН15

Примітка

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

СК11. Здатність виокремлювати та аналізувати взаємообумовленість внутрішньої та зовнішньої політики держав, виявляти тренди глобального та регіонального структурування світового порядку.

СК12. Здатність до тематизації неурядової складової міжнародних відносин через діяльність політичних партій, громадських організацій та об'єднань регіонального рівня.

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

РН1. Знати та розуміти природу джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їхній вплив на міжнародні відносини.

РН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН4. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.

РН5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

РН6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

РН7. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН8. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.

РН9. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН10. Розробляти та реалізовувати проекти прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики.

РН11. Здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики.

РН12. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН13. Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів

і їхні точки зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

PH14. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

PH15. Визначати та оцінювати взаємозв'язок внутрішньо- та зовнішньо-політичних чинників глобального позиціонування країни, аналізувати поведінкові стратегії неурядових гравців міжнародних відносин України.

2. Зміст практик

2.1. Науково-дослідна практика проводиться на другому курсі у третьому семестрі та передує переддипломній практиці. Основною базою науково-дослідної практики є кафедра міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Науково-дослідна практика передбачає виконання таких завдань:

1. Ознайомлення студента з вітчизняними та іноземними науковими / іншими джерелами літератури з метою формування студентом бібліографічного списку літератури. За цей період студенти зобов'язані здійснити огляд понад 50 % нормативної документації та друкованої наукової літератури / інтернет-видань, що відповідають основному напрямку майбутньої кваліфікаційної (дипломної) роботи.

2. Завершення роботи над формуванням теми кваліфікаційної роботи та її план-проспекту (за зразком реферату).

3. Опис актуальності та предметної області дослідження, списку використаних джерел, оформлення звіту про проходження науково-дослідної практики. Захист звіту.

4. Апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи (у формі виступів на конференціях та написання наукових тез / статей).

2.2. Переддипломна практика проводиться на другому курсі у третьому семестрі в державних установах, урядових і неурядових організаціях, суб'єктів господарювання, що мають міжнародну складову своєї діяльності. Переддипломна практика передбачає дослідження таких аспектів:

1. Аналіз законодавчих та нормативно-правових документів, які регулюють діяльність організації / державної установи.

2. Вивчення організаційної структури та системи управління організації / державної установи.

3. Аналіз ділового листування та організація зустрічей з іноземними партнерами, клієнтами й іншими зацікавленими сторонами.

4. Аналіз усіх напрямків і форм міжнародної діяльності організації або державної установи; суспільних комунікацій, включно з медіа та інтернет-ресурсами.

5. Розвиток уміння самостійного поповнення та оновлення своїх знань і їхнього творчого використання у практичній діяльності.

6. Збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи.

3. Вимоги до баз практик

3.1. Науково-дослідна практика:

1. Основною базою науково-дослідної практики є кафедра міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії. Для проходження науково-дослідної практики кафедра міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії залучає студентів безпосередньо до проведення науково-дослідної роботи, підготовки наукових звітів, розроблення наукової тематики кафедри.

2. У процесі проведення науково-дослідної практики основну частину робіт студенти виконують самостійно з використанням фонду бібліотеки ХНЕУ ім. С. Кузнеця, інтернет-ресурсів інших бібліотечних установ; електронних архівів наукових видань, часописів, установ, експертно-аналітичних центрів, тематика діяльності яких є дотичною до теми дослідження.

3.2. Переддипломна практика:

1. Фахівця-міжнародника приймуть на практику в установах та організаціях, діяльність яких збігається з предметною сферою спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Зокрема це можуть бути: посольства і консульства; державні установи (Міністерство закордонних справ, апарат Верховної Ради України, райдержадміністрації, облдержадміністрації тощо); міжнародні урядові та неурядові організації, громадські організації (наприклад, структурні підрозділи ООН та її представництва, регіональні місії ЄС, регіональні

осередки Freedom House, Національний фонд на підтримку демократії (NED), AIESEC, Фонд місцевої демократії, Комітет виборців України тощо); органи місцевого самоврядування (відділи та департаменти, які опікуються міжнародними комунікаціями, зв'язками); політтехнологічні фірми (які використовують міжнародні зв'язки у своїй діяльності); експертно-аналітичні центри, які орієнтовані на міжнародну співпрацю.

2. База практики створює належні умови для збору студентами інформації щодо підготовки магістерської кваліфікаційної роботи.

3. База практики має надати студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики; після закінчення практики – надати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

4. Організація, проведення та керівництво практиками

4.1. Науково-дослідна практика:

1. Під час науково-дослідної практики та виконання основних її завдань кожен студент має отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми, конкретизації об'єкт-предметної сфери, мети та кола завдань, методології й методів, головної та допоміжних гіпотез магістерської кваліфікаційної роботи.

2. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики від кафедри міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії. Розпочинаючи проходження практики, студент має завчасно отримати інструктаж щодо організації практики. Відповідальні за науково-дослідну практику на кафедрі призначаються завідувачем кафедри з урахуванням навчального навантаження та обсягу, значущості наукових здобутків.

3. Основними *обов'язками відповідальних* за науково-дослідну практику від кафедри є:

- своєчасне проведення установчих зборів з науково-дослідної практики, ознайомлення студентів з вимогами до оформлення докумен-

тації з практики, системою звітності та критеріями оцінювання з практики, які регламентуються відповідною нормативною та методичною документацією з організації та проведення практики;

- консультування студентів щодо термінів і порядку проходження практики, вибору теми магістерської роботи, оформлення документів з практики та захисту звіту;

- забезпечення своєчасності надання студентами на кафедру звітів з науково-дослідної практики та інших документів, необхідних для захисту, ретельності та об'єктивності їхньої перевірки та візування.

4. *Студенти* під час проходження науково-дослідної практики зобов'язані:

- до початку практики на установчих зборах, потім – практичних заняттях, а далі – в індивідуальному порядку, одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- систематично працювати над виконанням завдань з науково-дослідної практики;

- своєчасно подати на кафедру звітні документи та у належний термін захистити матеріали практики;

- висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у звіті про проходження практики.

4.2. Переддипломна практика:

1. Місце проходження практики студент знаходить самостійно, орієнтуючись на ті організації та установи, які займаються міжнародною діяльністю, або за допомогою бази практик кафедри. Іноді відділ працевлаштування університету або куратор практики теж має запити від роботодавців на практикантів.

Обираючи місце практики, необхідно враховувати тему магістерської кваліфікаційної роботи.

2. Керівник практики від університету має:

- ознайомитися з методичними рекомендаціями щодо практики;
- ознайомитися зі змістом договору про проходження практики;
- інформувати студента про графік проходження практики;
- видати студентам усі необхідні документи (направлення, щоденник, методичні рекомендації тощо);

- консультувати студентів з питань збирання та підготовки матеріалів, необхідних для складання звіту з практики;

- написати відгук у щоденник практики;
- перевірити й оцінити звіт і щоденник практики.

3. Керівник практики від організації або державної установи має:

- провести інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та протипожежної безпеки;
- ознайомити практикантів з організацією;
- організувати практику за календарним планом;
- створити умови для науково-пошукової роботи практикантів у організації;
- систематично перевіряти записи практиканта про виконану за тиждень роботу; засвідчити виконання роботи своїм підписом;
- надати відгук керівника від організації, поставити підпис і печатку організації у щоденнику.

4. Права і обов'язки студента під час проходження практики:

Студент має право на:

- окреме робоче місце;
- ознайомлення з фаховою документацією;
- користування бібліотекою та архівом організації, за винятком інформації, захищеної комерційною таємницею.

Студент зобов'язаний:

- дотримуватися правил з охорони праці та техніки безпеки;
- своєчасно прибути на базу практики;
- виконувати всі завдання за планом;
- регулярно вести записи в щоденнику практики про характер виконаної роботи та завдань і своєчасно надавати його для контролю керівникам практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно підготувати звіт.

Після закінчення терміну практики студент доповідає керівнику про закінчення практики і здає на перевірку щоденник та звіт у визначені випусковою кафедрою терміни.

До студента, що не виконав робочу програму практики та завдання у встановлений термін і отримав негативний відгук керівника або незадовільну оцінку на захисті, застосовуються заходи як до здобувача вищої освіти, що має академічну заборгованість, включно з відрахуванням із закладу вищої освіти. У разі порушення студентом трудової дисципліни

і правил внутрішнього розпорядку бази практики за поданням керівника підрозділу та керівника практики студент може бути усуненим від проходження практики, про що сповіщають декана факультету і завідувача випускової кафедри. За їхніми пропозиціями ректор може розглянути питання про відрахування студента з закладу вищої освіти.

5. Оцінювання результатів практики

Оцінюють результати проходження й захисту практики за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в університеті (табл. 4).

Таблиця 4

Шкала оцінювання результатів проходження й захисту практики

Оцінка (за чотирибальною шкалою)	Оцінка (за стобальною шкалою)
Диференційована шкала	
Відмінно	90 – 100
Добре	74 – 89
Задовільно	60 – 73
Незадовільно	1 – 59
Недиференційована шкала	
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	1 – 59

Підсумкова кількість балів, набута здобувачем вищої освіти за результатами проходження практики, ураховує:

- відгук керівника від бази практики;
- відгук керівника від кафедри;
- презентацію здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;
- відповіді на запитання.

Здобувачі вищої освіти, які не захистили у призначений термін звіти із практики, будуть мати академічну заборгованість.

5.1. Критерії оцінювання звіту із практик:

Науково-дослідна практика:

1 – 35 балів – структура звіту не відповідає встановленим вимогам; оформлення звіту не відповідає встановленим вимогам; звіт містить ознаки плагіату;

36 – 44 бали – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено із незначними помилками; кількість літературних джерел у звіті є недостатньою; за підсумками практики не підготовлено тези доповіді на конференції;

45 – 53 бали – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено із незначними помилками; кількість літературних джерел у звіті є достатньою, але це лише українськомовні джерела; за підсумками практики підготовлено тези доповіді на конференції;

54 – 60 балів – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено без значних помилок; кількість літературних джерел у звіті є достатньою, це як українськомовні, так й іномовні джерела; за підсумками практики підготовлено наукову статтю.

Переддипломна практика:

1 – 35 балів – структура звіту не відповідає встановленим вимогам; оформлення звіту не відповідає встановленим вимогам; звіт містить ознаки плагіату;

36 – 44 бали – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено із незначними помилками; звіт майже не містить аналізу діяльності бази практики; звіт не містить конкретних пропозицій щодо удосконалення діяльності бази практики; кількість літературних джерел у звіті є недостатньою;

45 – 53 бали – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено із незначними помилками; звіт містить узагальнені пропозиції щодо удосконалення діяльності бази практики, що не враховують специфіку її діяльності; кількість літературних джерел у звіті є достатньою, але це лише українськомовні джерела;

54 – 60 балів – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено без значних помилок; звіт містить конкретні пропозиції та рекомендації, які враховують специфіку діяльності бази практики; кількість літературних джерел у звіті є достатньою, та це як українськомовні, так й іномовні джерела.

5.2. Критерії оцінювання відповідей студентів під час захисту звіту:

Науково-дослідна практика:

1 – 23 бали – студент не підготував презентацію; доповідь не була структурованою, студент її здебільшого читав; студент не відповів на жодне запитання комісії;

24 – 28 балів – студент підготував презентацію, доповідь була структурованою, але студент її здебільшого читав; студент відповів на 1/3 запитань комісії із значними помилками;

29 – 35 балів – студент підготував презентацію, доповідь була структурованою, студент вільно володів матеріалами доповіді; студент відповів на 2/3 запитань комісії (можливо з незначними помилками);

36 – 40 балів – студент підготував презентацію, доповідь була структурованою, студент вільно володів матеріалами доповіді; студент відповів на всі запитання комісії (можливо з незначними помилками).

Переддипломна практика:

1 – 23 бали – студент не підготував презентацію; доповідь не була структурованою, студент її здебільшого читав; студент не відповів на жодне запитання комісії;

24 – 28 балів – студент підготував презентацію, доповідь була структурованою, але студент її здебільшого читав; студент відповів лише на третину запитань комісії із значними помилками;

29 – 35 балів – студент підготував презентацію, доповідь була структурованою, студент вільно володів матеріалами доповіді; студент відповів на 2/3 запитань комісії (можливо з незначними помилками);

36 – 40 балів – студент підготував презентацію, доповідь була структурованою, студент вільно володів матеріалами доповіді; студент відповів на всі запитання комісії (можливо з незначними помилками).

Рекомендована література

1. Науково-дослідна практика [Електронний ресурс] : програма практики для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. О. М. Кузь, Д. С. Коротков ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Харків : ХНЕУ

ім. С. Кузнеця, 2021. – 23 с. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26225>.

2. Переддипломна практика [Електронний ресурс] : програма практики для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня / уклад. І. П. Отенко, А. О. Пастушенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 23 с. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24528>.

3. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця [Електронний ресурс] : наказ № 5 від 26.10.2020 р. – Режим доступу : <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>.

4. Положення про організацію практики студентів у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця [Електронний ресурс] : наказ ректора № 44 від 24.01.2022 р. – Режим доступу : <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/Polozhennya-pro-organizatsiyu-praktyky-studentiv.pdf>.

5. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.

6. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України (зі змінами та доповненнями) № 1556-VII від 01.07.2014 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1556-18>.

7. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України (зі змінами та доповненнями) № 2145-VIII від 05.09.2017 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2145-19>.

Зміст

Вступ.....	3
1. Види, загальні характеристики, мета та заплановані результати практик	4
2. Зміст практик.....	8
3. Вимоги до баз практик	9
4. Організація, проведення та керівництво практиками.....	10
5. Оцінювання результатів практики.....	13
Рекомендована література.....	15

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Наскрізна програма практики
для студентів спеціальності
291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»
освітньої програми «Міжнародні відносини»
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Кузь** Олег Миколайович

Відповідальний за видання *О. М. Кузь*

Редактор *А. С. Ширініна*

Коректор *Н. В. Завгородня*

План 2023 р. Поз. № 8 ПП. Обсяг 18 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*